

Щоб вийти з боргової кризи, необхідно стабілізувати обсяг та провести реструктуризацію боргу, відстрочити погашення або переглянути умови його сплати. У цьому непростому процесі важливо підкреслити не лише потребу у фінансовій реформі, але й у побудові нових стратегій економічного зростання, які б сприяли покращенню платоспроможності країни-боржника.

Список використаних джерел:

1. Кубай М. В. Концептуальні засади дослідження боргової безпеки. *Вісник Львівської комерційної академії*. 2014. Вип. 46. С. 38-43.
2. Новосолова О. Боргова безпека як визначальний фактор макроекономічної стабільності держави. *Збірник наукових праць ЧДТУ. Серія «Економічні науки»*. 2014. Вип. 35. Ч. 1. С. 123-128.
3. Богдан Т. П. Стратегічне управління державним боргом в умовах нестійкої боргової позиції. *Фінанси України*. 2018. № 4. С. 75-92.

Тройникова Н. Д., Головка Л. С.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

СТАЛЕ МІЖНАРОДНЕ ІНВЕСТУВАННЯ: ТЕНДЕНЦІЇ ТА ОСОБЛИВОСТІ

Стале міжнародне інвестування – це процес, під час якого інвестори вкладають капітал у проекти, що є економічно вигідними, але водночас сприяють сталому розвитку. Це може включати інвестиції в компанії, які виробляють відновлювану енергію, розробляють екологічно чисті технології або розвивають проекти соціального житла.

Стале інвестування стає дедалі більш актуальним, оскільки інвестори все більше усвідомлюють, що їхні інвестиції можуть мати значний вплив на суспільство та навколишнє середовище. Вони також усвідомлюють, що сталі інвестиції можуть принести значні економічні вигоди. Наприклад, інвестиції у відновлювану енергетику можуть принести високі дивіденди, оскільки попит на цей вид енергії зростає.

У 2022 році загальний обсяг нових інвестицій у відновлювану енергетику склав приблизно 495 мільярдів доларів США у всьому світі. Це на 17 відсотків більше, ніж у попередньому році.

Обсяги фінансування чистої енергетики у всьому світі постійно зростали протягом останніх двох десятиліть. У 2004 році інвестиції в чисту енергетику становили 32 мільярди доларів США і зросли до пікового рівня 495 мільярдів доларів США у 2022 році. Значне збільшення інвестиційного фінансування свідчить про значну зрілість галузі. Політична підтримка відновлюваних джерел енергії, прискорений розвиток галузі та поява публічних компаній, що володіють активами у сфері відновлюваної енергетики (також відомих як *yieldcos*), сприяли постійному зростанню інвестицій у чисту енергетику [1].

Але у сталого інвестування є і свої виклики. Інвесторам часто важко знайти проєкти, які відповідають їхнім критеріям сталості, а також важко оцінити потенційний соціальний та екологічний вплив їхніх інвестицій. Сучасний світ характеризується активним розвитком міжнародного інвестиційного співробітництва, що в значній мірі зумовлено ключовими тенденціями міждержавного інвестиційного співробітництва. Головними інвесторами країн, що розвиваються, є транснаціональні корпорації (ТНК), які здійснюють значний внесок в їх економічний розвиток.

Один з ключових напрямків – зростання інвестицій у новітні технології, які сприяють сталому розвитку. Інвестиційні банки та фонди прямих інвестицій, які дотримуються стратегії обмеженого ризику та високої потенційної прибутковості, приділяють велику увагу компаніям, що займаються чистими технологіями, та їхнім стратегіям комерціалізації таких технологій на ринках, що зростають [2].

У 2022 році Європейський інвестиційний банк спрямував 36,6 млрд євро на кліматичні заходи та екологічну стабільність. Європейський інвестиційний фонд, який є частиною Європейського інвестиційного банку, виділив 9,2 млрд євро на малий бізнес, кліматичні та інфраструктурні проєкти [1]. У глобальному масштабі Глобальний альянс сталих інвестицій (GSIA) повідомив, що 30,3 трильйона доларів США було інвестовано у сталі активи у всьому світі [3].

Розвиток і вдосконалення міжнародного сталого інвестування – це заохочення інноваційних підходів, що сприяють збільшенню обсягів сталого інвестування. Це може включати розробку нових фінансових інструментів, спрямованих на зменшення вуглецевого сліду та покращення соціальних результатів. Доступ до інформації про сталість інвестиційних проєктів сприяє прийняттю інвестиційних

рішень, тому підвищення прозорості та відкритості є ключовим фактором. Залучення державних регуляторних органів та міжнародних організацій до розробки ефективних регуляторних механізмів є важливим кроком у підтримці сталого інвестування. Крім того, розвиток освіти та підвищення обізнаності серед інвесторів може сприяти підвищенню інтересу до сталого інвестування.

Наприклад, в Україні зараз активно розвивається відновлювана енергетика, зокрема сонячні електростанції. Інвестори вкладають кошти в будівництво сонячних електростанцій, які генерують екологічно чисту альтернативну енергію з сонячних батарей. Це не лише зменшує залежність від вугільного палива, а й сприяє збереженню навколишнього середовища. Наразі в Україні 50 тисяч домогосподарств мають вдома сонячні електростанції. Українці у 2022 році встановили 15 тисяч домашніх сонячних електростанцій, що є рекордною кількістю за весь час дії «зеленого» тарифу [4].

Виклики та перспективи сталого міжнародного інвестування в сучасному світі зумовлюють динаміку та напрямок глобальних фінансових потоків. Серед основних викликів – зростаючі кліматичні зміни та екологічні проблеми, які потребують негайних дій для зменшення вуглецевого сліду та захисту природних ресурсів. Політична нестабільність та регуляторні ризики зумовлюють постійну потребу в удосконаленні управління різноманітними ризиками для забезпечення стійкості відповідного інвестиційного середовища. Крім того, важливим фактором є забезпечення соціальної відповідальності та розвиток людського капіталу, оскільки це впливає на сталий економічний розвиток.

Незважаючи на ці виклики, стале міжнародне інвестування має значний позитивний потенціал для подальшого розвитку. Зокрема, очікується збільшення обсягу інвестицій у сталий розвиток, що сприятиме зменшенню екологічних та соціальних наслідків фінансових операцій. Крім того, підвищення рівня обізнаності та освіти щодо важливості сталого розвитку сприятиме заохоченню сталого міжнародного інвестування серед різних категорій інвесторів.

Стале міжнародне інвестування є одним із ключових елементів сучасної економіки, що відіграє важливу роль у досягненні сталого розвитку та забезпеченні економічної стабільності. Дослідження тенденцій та особливостей цього виду інвестицій показує, що він стає все більш привабливим для

інвесторів та суспільства в цілому. Однак існують значні виклики, такі як зміна клімату, соціальні проблеми та політична нестабільність, які потребують відповідних комплексних та інноваційних рішень.

Таким чином, стале міжнародне інвестування є ключовим фактором сталого розвитку суспільства та збереження наявних природних ресурсів. Вирішення нагальних проблем і використання потенційних можливостей такого типу інвестицій вимагає активних спільних зусиль і стратегічного планування на рівні міжнародних організацій, національних урядів і приватного сектору. Тільки так можна забезпечити стале економічне зростання, захист довкілля та покращення якості життя людей у всьому світі.

Список використаних джерел:

1. Нові інвестиції у відновлювану енергетику в усьому світі з 2004 по 2022 рік. URL: <https://www.statista.com/statistics/186807/worldwide-investment-in-sustainable-energy-since-2004/>.
2. Федулова Л.І. Світові тенденції інвестування у контексті реалізації завдань сталого розвитку. URL: <https://www.econtlaw.nlu.edu.ua>.
3. Звіт зі сталого розвитку Групи Європейського інвестиційного банку за 2022 р. URL: <https://www.eib.org/en/publications/20230023-sustainability-report-2022>.
4. Сонячні станції та перевага систем зеленого тарифу. URL: <https://vikna.tv/dlia-tebe/ekonomiya/sonyachni-stancziyi-perevagy-ta-nedoliky-v-ukrayini/>.

Канд. екон. наук Ульянова Л. П., канд. екон. наук Чайка Ю. М.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ОСОБЛИВОСТІ МІГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ УКРАЇНСЬКОГО НАСЕЛЕННЯ НА МІЖНАРОДНОМУ ТА НАЦІОНАЛЬНОМУ РІВНЯХ У ПЕРІОД СУЧАСНОЇ ВІЙНИ В УКРАЇНІ

Закономірностями суспільно-історичного процесу розвитку людства є поглиблення міжнародного поділу праці, інтернаціоналізація зв'язків та формування на цій основі світового господарства. У його межах взаємодія національних економік відбувається через різні форми міжнародних економічних відносин, котрі віддзеркалюють усі системи економічних зв'язків між країнами з приводу